

PUIJON LATULAINEN 2/2014

Puijon Latu ry:n jäsenjulkaisu

Ilmestymispäivä: pe 25.4.2014

*- Puijon Latu on Suomen Latu ry:n
Kuopiossa toimiva jäsenyhdistys -*

Vastaava toimittaja: Paavo Jaakkola
Tiedotustöryhmä: Ensio Holopainen,
Paavo Jaakkola, Riitta Karhunen, Vesa
Karhunen, Martti Rissanen,
Pii-Annele Santavuori ja Timo Sylvänne

SISÄLTÖ 2/2014

Kuva ja mainos	2
Pilpan kesä 2014	4
Liity jäseneksi	5
Luontokuvakilpailu	6
Pikkuväkeä Pilpassa	7
Jääsauvoista	8
Latulainen lauteilla	9
Lapinhulluus iskee	10
Raakku	14
Melonnan alkutaipaleelta	17
Tapahtumakalenteri ja mainos	19
Kävellen ja pyöräillen	23
Melontaretkille	24
Runoretki Neulamäen maisemissa	25
Kevätretki Linnansaareen	25
Jokiretki Nurmijoelle	27
Koitereen retki peruuntui	27
Melontaretki Lentualle	28
Syysretki Inariin ja Lemmenjoelle	28
Koskimelontaa Ruunaalla	28
Vuokrattavat retkitavarat	29
Kursseja Kiilopäällä	29
Yhteystiedot, toimikunnat	30
Takakannessa kuvia	31, 32

Jakelu:

Puijon Latu ry:n jäsenet (Suomen Latu/
jäsenrekisteri) ja yhteistyökumppanit

Osoitteen muutokset:

Suomen Latu jäsensihteeri Ulla Kosonen
puh. 044 722 6301,
jasensihiteeri@suomenlatu.fi

Painopaikka: Kevama Oy, Kuopio
Painos 1050 kpl

Seuraava numero: Viikko 39/2014.

Aineisto 7.9.2014 mennessä

Martti Rissaselle, puh. 050 595 9021,
mr.kth@dnainet.net

Etukansi: Vaahtera Kuva: *Paavo Jaakkola*
Nimeämättömät kuvat: *Paavo Jaakkola*

Puijon Latu ry

Pilpantie 261, 70780 KUOPIO

Pankkiyhteys:

IBAN FI24 3636 3010 4504 76,
BIC TAPIFI22,
(viestiksi maksun aihe)

Internet-sivut: <http://www.puijonlatu.fi/>

Webmaster: Timo Sylvänne,

044 571 6554,
timo.sylvanne@animeri.fi

Pilpan kesä 2014

Pilpan jäsen sauna vuorot ovat la 3.5. – la 6.9.2014 lauantaisin ja keskiviikkoisin:

naiset	17.30 – 19.00
miehet	19.00 – 20.30

Juhannuspäivältä saunavuoro siirtyy juhannusaattoon. Saunojat sopivat keskenään lämmitysvuorot. Lista on Pilpan kuistin ilmoitustaululla. Saunan lämmitys aloitetaan klo 16.15. Viimeinen saunoja vastaa siitä, että tilat tulevat siivotuiksi ja ovet lukituiksi.

Jäsenillat alkavat klo 18 ke 18.6. ja la 16.8. Jäsenilloissa voit tutustua Pilppaan, kysellä hallituksen jäseniltä yhdistyksen toiminnasta ja tutustua muihin jäseniin. Laavulla paistetaan lettuja.

Senioripäivää vietetään Pilpassa la 16.8. klo 13 alkaen.

Kevättalkoot ovat la 10.5., **syystalkoot** la 11.10. ja la 25.10. alkaen klo 10. Talkoissa siistitään ja kunnostetaan majaa ja pihapiiriä. Lisäksi lounas, kahvit, jutustelua, saunominen.

Heinätalkoot la 5.7. klo 12 alkaen järjestetään yhdessä kaupungin kanssa. Tällöin niitetään piha-alueet viitakkeilla, ja heinät pannaan kuivumaan seipäille. Tauolla paistetaan makkarat ja juodaan kahvit.

Niittytalkoot ke 20.8. klo 12 alkaen. Niittyalueet on niitetty koneella etukä-

teen, joten heinät haravoidaan ja vietään metsän reunaan. Tarjoilu kuten heinätalkoissa.

Pilpan ylälaavun voi varata etukäteen pelkästään omaan käyttöönsä p. 040 537 8038. Varausmaksuun 15 e sisältyy puumaksu. Vieraiden tulee poistua laavuilta viimeistään klo 22 ja tulla aikaisintaan klo 7.

Majan vuokraus: Pilppaa vuokrataan liikunta- ja ulkoilutapahtumiin. Tiedustelut ja varaukset puh. 040 537 8038. Vapaita päiviä voi katsoa sivulta www.puijonlatu.fi : Pilpan kalenteri. Majaa ei kuitenkaan vuokrata keskiviikoiksi, lauantaiksi eikä yleensä sunnuntaiksi.

Taukotupana toimii nyt uuden huoltorakennuksen, Kihhauksen, päätyhuone. Avaimesta voi kysyä palstaviljelystä vastaavalta tai majaisännältä.

Polkupyörien pysäköimispaikka on Kihhauksen edessä.

Soutuveneen varaus- ja lainausvihko on vanhassa aitassa ovesta vasemmalle. Tarvitset ns. 'vanhan tuvan avaimen'. Vene on melontarannassa.

Palstaviljely

Kesän palstalista tulee vanhaan aittaan 31.5. jälkeen. Listassa on viljelyspalstan paikka ja viljelijän yhteystiedot.

Jos lopetat palstasi viljelyn, niin ilmoita siitä heti Helenalle.

Pilpan isäntä:

Vesa Karhunen, 040 027 5562

Pilpan emäntä:

Riitta Karhunen, 040 758 6844

Palstaviljelyn yhteyshenkilö:

Helena Kajanus,
puh. klo 18 jälkeen 040 756 0924,
helena.kajanus@kuopio.fi

Liity jäseneksi Puijon Latuun

Puijon Latu ry:n jäsenrekisteriä hoitaa Suomen Latu, ja liittyessäsi Puijon Latuun, liityt samalla automaattisesti myös Suomen Latuun. Liittyminen tehdään Suomen Ladun nettisivuilla. Suomen Latu lähettää sen jälkeen postitse pankkisiirtolomakkeen, jolla maksat Suomen Ladulle jäsenmaksun.

http://www.suomenlatu.fi/suomen_latu/

Oikealla ylhäällä on ”nappi”: **Liity nyt jäseneksi**. Kun valitset yhdistykseksi Puijon Ladun, voit valita haluamasi jäsenyyden.

- henkilöjäsen 25,-
- nuorisojäsen alle 20 v 13,-
- perhejäsenyys 34,-
- rinnakkaisjäsen 15,-

Perhejäsenyys koskee samassa osoit-

teessa asuvia ja rinnakkaisjäsen voi olla, jos on jo henkilöjäsenenä muussa latuyhdistyksessä.

Voit liittyä jäseneksi myös soittamalla Suomen Ladun jäsensihteerille, puh. 044 722 6301.

Suomen Ladun sivuilla on koko jäse-

nistöä koskevaa tietoa, mm. jäsenedut. Puijon Ladun sivuilta löytyvät paikalliset asiat: www.puijonlatu.fi

Tervetuloa toimimaan ja vaikuttamaan!

Luontokuvakilpailu 2014

Nyt kutsutaan kaikki Puijon Ladun jäsenet ulkoilemaan ja kuvaamaan luontoa. Puijon Latu ry. järjestää luontokuvakilpailun. Katsele luontoa sillä silmällä ja ikuista hetkiä.

Kilpailussa on vain yksi sarja ja se on tarkoitettu Puijon Ladun jäsenille. Paperikuvat on otettava vuoden 2014 aikana ja kuvan lyhimmän sivun tulee olla 20 cm.

Kuvan on täytettävä seuraavat ehdot:
-kuva ei saa olla aikaisemmin julkaistu
-kuvan tulee olla osallistujan itsensä ottama
-kuvaajalla on oltava kuvaan täydet oikeudet
-kotirauhan tms. suojan piirissä kuvautuilta henkilöiltä on oltava lupa kuvan julkaisuun

Kukin kilpailija saa osallistua kilpailuun enintään viidellä valokuvalla.

Kuvien mukaan on liitettävä seuraavat tiedot:

kuvan nimi, oma nimesi, osoitteesi sekä puhelinnumerosi.

Liitä mukaan myös palautuskuori postimerkkeineen, mikäli haluat kuvan takaisin kilpailun jälkeen.

Kilpailun järjestäjä sitoutuu käsittelemään kuvia huolellisesti, mutta ei vastaa esimerkiksi postissa tai kuljetuksissa aiheutuneista vahingoista.

Järjestäjällä on oikeus julkaista kuvat kilpailun tulosten esittelyn yhteydessä ilman erillistä korvausta. Kuvien luovuttaminen kolmannelle osapuolelle on kielletty. Kilpailuun osallistuvien kuvien tekijänoikeudet säilyvät kuvaajalla.

Järjestäjä voi julkaista kilpailuun osallistuneita kuvia kuvaajan luvalla.

Kuvat postitetaan 30.11.2014 mennessä osoitteella:
Tapani Rautio, Leväsentie 38 E 2 ,
70780 KUOPIO

Luonnossa kotonaan - pikkuväkeä Pilpassa

Oletko törmännyt Pilpassa iloisesti kirmaileviin lapsiin? Joukko on saattanut olla vieraileva päiväkotiryhmä.

Pikku Leijona Oy:n pienet päiväkodit LK Ilonlaakso ja Aurinkotuuli tunnetaan hellästä ja huolellisesta hoidosta. Lapsset saavat leikkiä, kasvaa ja oppia tutujen ja turvallisten hoitajien ympäröimänä tutussa ympäristössä läpi vuoden. Meillä eletään ekologisesti, ulkoiluun paljon ja syödään oman emännän tekemää hyvää lähiruokaa.

Päiväkoti Luonnossa kotonaan Ilonlaakso sijaitsee kerrostalon alakerrassa Saarijärventielle. Saimme Luonnossa kotonaan tunnuksen viime syksynä. Meillä on kolme ryhmää 1-5 – vuotiaille lapsille. Esikoulua ei ole. Pienet 1-3 vuotiaat ovat Hömötiaisia ja 3-5 - vuotiaat Puukiipijöitä ja Töyhtöhyppiä.

Tavoitteenamme on luoda lapselle myönteinen ja vahva luontosuhde. Tutustutaan ja totutellaan ympäröivään luontoon tehden retkiä säällä kuin säällä. Metsä on aidan toisella puolella. Siellä vietämme paljon aikaa. Teemme retkiä myös kauemmaksi, esim. Maljalammen rantaan.

Kerran kuukaudessa Töyhtöhyppät ja Puukiipijät tekevät kokopäiväretken Pilpalle, Puijon Ladun majalle. Päivän päätyttyä vanhemmat tulevat hakemaan lapsensa ja voivat jäädä halutesaan nuotiolle omia eväitään syömään.

Talvella luistelu ja hiihto ovat tärkeitä ulkoilun muotoja. Mäenlaskua unohtamatta, mäkihän meiltä löytyy omasta pihasta.

Eija Rouhiainen ja Kirsi Tuppurainen

Eija ja Kirsi ovat puijonlatulaisia ja Luonnossa kotonaan on Suomen Ladun toimintaa.

Suomen Latu näki Luonnossa kotonaan -toiminnan hyväksi jatkoksi arvostetulle metsämörritoiminnalle. Luonnossa kotonaan -toiminnasta haluttiin kehittää osa Suomen Ladun lasten, nuorten ja perheiden toimintaa.

Lisätietoa Suomen Ladun sivuilta:

http://www.suomenlatu.fi/suomen_latu/lapset_nuoret/luonnossa_kotonaan

Jääsauvoista käyttökokemuksia Ensiolta

Retkiluistelijan tärkeisiin apu- ja turvavälineisiin kuuluu jääsauva. Tässä näkemykseni eri tyypeistä.

Puinen sauva, jossa on portaittain kapeneva metallikärki

Käytän ensijäällä ja lyhyillä jäänetsimisreissuilla.

- + Tarkka tieto jään paksuudesta ja kestävyydestä.
- + Suojaa kaatumisissa ja plutaamisessa jään särmitä.
- + Ei estä oikean luistelutekniikan opettelua tai säilyttämistä.
- Ei ole paljonkaan avuksi ylitettäessä ahjojään tai muun röpelöisen jään alueita.

Suksisauvat, joissa somman tilalla on painava metallikärki

Käytän tavallisilla luisteluareenoilla.

- + Jään kestävyden tarkkailu lähes automaattista, joskaan ei tarkkaa.
- + Mahdollistaa sauvaluistelun, jolloin ylävartalokin saa liikettä.
- + Toimivat hyvin ahtojäällä.
- + Voi käyttää hiihdettäessä jäällä.
- Plutaamistilanteessa voi olla vaikea irrottaa kättä remmistä.

Jääsauvat

Suosittelen hankintaa.

- + Jään kestävyden tarkkailu lähes automaattista.
- + Mahdollistaa sauvaluistelun, jolloin ylävartalokin saa liikettä.
- + Toimivat hyvin ahtojäällä.
- + Kädelle kiinnipitopaikkoja eri korkeuksilla (= pituussäätö).

Edellä olevilla läpäisee turvallista jäätä heikomman jään yhdellä napakalla iskulla.

Muita jään tutkimiseen käytettäviä välineitä: tuura (painava), kirves (vaarallinen), puukko (hankala), riuku tai seisä (epävarma, mutta helpottaa avannosta nousemista).

Luistelusuksisauvat

Nämä käyvät vain rataluisteluun. Tosin radalle mieluummin ilman sauvoja!

- + Mahdollistaa sauvaluistelun.
- + Toimivat hyvin ahtojäällä.
- Jään kestävyttä ei voi tutkia.
- Vieroittaa pois oikeasta luistelutekniikasta.

Latulainen lauteilla - Martti Rissanen

Kuka olet?

Martti Rissanen, olympiamallia Helsingin kisavuodelta. Valmentaudun hiljakkseen eläkeläiseksi ja ukiksi Joelille ja Minealle. Takana työelämää nelisenkymmentä vuotta, joista viimeinen kolmannes isännöinti- ja taloushallintopalvelujen yrittäjänä.

Mistä tulet?

Nuoruuteni vietin Maaningan Kinnulanlahdessa. Maatalon ulkotyöt ja -huvit ehkä vaikuttivat siihen, että ulkona kaikki maistuu paremmalta. Maaningalta opiskelu, työ ja tie toi Tampereen, Imatran ja mutkien kautta Kuopioon. Nykyisin asun Neulamäessä.

Mihin olet tähän mennessä osallistunut, kuinka kauan olet ollut mukana.

Puijon Ladussa olen toiminut vuodesta 1995. Savolaisen Nikke löi jäsenanomuksen käteeni, kunhan oli ensin saannottanut Pilpassa. Seuravana vuonna huomasi olevani rahastonhoitaja. Olen saanut liikkua ja liikuttaa mm. hiihdon, retkeilyn ja melonnan parissa. Kausittain olen ollut myös hallituksen, puheenjohtajan ja tiedottajan tehtävissä.

Kiitoksen aiheita?

Lasten hiihtokoulua on pidetty yli kymmenen vuotta. Ohjaajatiimin ydin on koostunut osaavista tahtonaisista,

joiden työn tulokset jo näkyvät laduilamme. Oppimisen ihme on aina yhtä palkitsevaa myös meille miesohjaajille. Nykyisin melojat tuovat suuresti eloa ja iloa Pilpan kesään. Lajia harrastetaan ympärivuotisesti ja hyvin koulutettujen ohjaajien vetäminä. Kun yhdeksänkymmentäluvun lopulla aloitimme, retkeiltiin parilla omalla ja vuokratukajakeilla. Onneksi sittemmin löytyi nuorempia vetäjiä, joiden osaminen nosti melonnan nykyiselle tasolle.

Kehittämisaiheita

Jos lyhyet hiihtokaudet jatkuvat, olisiko latumajaa markkinoitava vahvemmin retkeilymajana? Hyvien polkujen ansiosta, lähialueella ulkoillaan ahkerasti.

Mikä ilahduttaa?

Jäsenmäärämme kasvu, mikä näkyy myös uusina kasvoina toiminnassamme. Kun tuoreena ukkina on seurannut miten opetellen jaloille nousta, ilahduttaa sekin, että omat edelleen kantavat. Ja tietysti myös ilahdutti talven erikoisherku; retkiluistelu.

Mikä murehdittaa?

Kunto ei aina ole itsestä kiinni. Ilot ja murheet voisivat jakaantua tasaisemminkin ihmisten maailmassa.

Terveiset Latulaisen lukijoille?

-kysymyksiä Martille toimitti Paavo-

Yritetään ulkoilla enemmän. Se on meille lajityyppillistä käytöstä ja siedätyshoitoa parhaimmillaan.

Viettävän hyvää jätää Juojärvellä. Luistimilla vasemmalta Martti, Ensio ja Sakari.

Kuva: Martti R.

Lapinhulluus iskee

Laatikoiden sisältöä tutkiessani löysin vihkosen, jossa oli muistinpanot ensimmäisestä Lapin reissustani ja totta kai mieleen tulvahti muistoja tältä elämysmatkalta. Aikaahan siitä on vierähtänyt alun neljättä vuosikymmentä, joten jotkut mielikuvat ovat varmasti liioitellunkin romanttista – ajallahan on taipumus kullata muistoja. Muistiin-

panot ovat enimmäkseen tosiasioiden toteamuksia, mutta näyttää niissä olevan myös koettuja tunnelmia. Koetan nyt parhaani mukaan täydentää kertomusta niin katekismuksen tavoin: ensin on kirjaus (*italic-teksti*) ja perässä mieleen nostattamia muistikuvia 33 vuoden jälkeen.

Vuosi oli 1981 ja retkiseurana muuan Heikki, kokenut Lapin kävijä. Kohtalon oikusta pääsin – tai jouduin - kuinka vaan – hänen kaverikseen. Ytty vaelukselle oli syntynyt jo vuosia aikaisemmin, mutta nyt siihen tarjoutui tilaisuus enkä muistaakseni miettinyt montaakaan hetkeä mukaan lähtemistä.

Nykypäivään verrattuna niin asuni kuin muutkin varusteet olivat varsin alkeelliset. Reissua varten ostamani vaatteet olivat raappahousut, vaellushousut ja puuvillainen anorakki. Raappahousuja en käyttänyt kertaakaan sillä enkä muistaakseni myöhemmilläkään vaeluksilla, vaikka ne olivat täyttämässä rinkkaa muutamana syksynä, kunnes älysin siirtyä kevyempiin ja pienempään tilaan meneviin 'välihousuihin'. Kantolaitteena oli pienehkö rinkan tapainen reppu, jossa ei ollut lantiovyötä ja joka painoi olkapäitä kuin synti. Jallassa oli Nokialaiset 'peltoemelit' ja muutkin vermeet samaa sarjaa. Hyvin niilläkin pärjäsi, etenkin kun säät olivat aurinkoiset. Yöt uinailin Heikiltä ostamassani untuvapussissa.

4.9. Lähtö Kuopiosta 18.25

Perjantaina töiden jälkeen lähdimme ajelemaan Heikin automaattivaihteisella kärryllä kohti seikkailuja. Yöpaikan Heikki oli 'varannut' etukäteen Kemian Ladun Latusuvannosta, joka sijaitsi Kemijoen rannalla n. 33 km Kemistä pohjoiseen Tervolantien varrella.

5.9.

Tulo Latusuvantoon 1.45.

Lähtö Latusuvannolta.

Tulo Kevon reitin alkupäähän.

Yö teltassa Luomusjärven eteläpäässä.

Kuopiossa oli puolipilvinen ilma aloittaessamme matkan teon. Oulun jälkeen alkoi sataa rankasti ja pimeässä matkan teko oli hidasta. Letkassa ajettiin, näkyvyys muutamia kymmeniä metrejä ja matkavauhti jotain 50-60 km/t. Matka Kuopiosta Latusuvantoon kesti yli 7 tuntia. Lauantaiaamuna paistoi aurinko eikä sateesta ollut enää tietoakaan ja matka taittui mukavasti ja maisemat upeat. Karigasniemen tiestä ajelimme noin kilometrin verran 'sisämaahan', jossa vipusimme rinkat selkään.

6.9.

Matka jatku n klo 9.46.

Lounaspaikalle matkaa n. 4 km (=Ruoktun autiokämpä), josta käveltiin reitin ensimmäiselle viralliselle leiripaikalle – matkaa n. 3 km. Yöpyminen tällä alueella. Paikka on kaunis lammen eteläpää. Samalla alueella yöpyivät myös Hessu (=Heikki) ja Mikko – Litokuvan kaverit Helsingistä. Illalla pohjoisella taivaalla heikkoja revontulia.

Telttayö oli viileä, mutta hyvin tarkein. Sunnuntaiaamuna paistoi aurinko. Päivätaun pidimme Ruktajärven autiotuvalla, mutta yöksi emme siihen jääneet. Toisella yöasennollamme ilta kului Litokuvan kavereiden kanssa jutustellen. Ei ole minkään laista mielikuvaa jutun aiheista, mutta Lappiin nekin lienevät väkevästi liittyneet. Mustapartainen naapuri oli lähtöisin

Kiteeltä, toisen lapsuuden juuret eivät ole ainakaan jääneet mieleen. Kiteeläinen kirjoitti päiväkirjaa pitkän aikaa.

7.9.

Herääminen aamulla viileään ilmaan yhdeksän jälkeen. Yöllä kusireissulla klo 1.30 yli taivaan komea revontulikaari. Valitettavasti kevyt yöasu ei sallinut sen ihailua pitkään. Olisipa ollut kattoikkuna teltassa. Hieman palelsi. Eteenpäin ensimmäiselle putoukselle päästiin puoliilta päivin ja perille saavuttiin viiden tietämissä. Välillä oli nautittu lounaaksi sissimuonaa yhden ojan partaalla

Leiripaikalla (matkaa edelliseltä n. 9 km) kahvit ja teltta pystyyn kuuden jälkeen. Pikamarssilla ilman rinkkaa luumuin ja suklaan kanssa katsomaan putouksia, joista ensimmäinen ”tuli vastaan” mahtavasti pauhaten n. kilometrin talsimisen jälkeen. Olipa komea putous (=Kevojoen putous). Hetken aprikoinnin jälkeen marssi jatkui kohti Fiellasköngästä, jonne matkaa kertyi puolenkymmentä kilometriä. Hetkeä ennen hämärää tultiin perille. Kannatti tulla, sillä köngäs oli upea. Ensimmäisen kerran pauhun oli kuullut jo parin kilometrin päähän. Puolisen tuntia kuvattiin köngästä ja lähdettiin varttia vaille yhdeksän jo hämärän alkaessa laskeutua kiireesti kohti leiripaikkaamme. Perille tultiin n. vartti yli kymmenen pimeyden ollessa jo melko syvän. Iltatoti ja kengän kuivattelun aikana taas loimusivat revontulet. Makuupussiin tuli

kömmityksi vähän yli puolen yön.

8.9.

Oli pakkasyö – 5-10 astetta pakkasen puolella. Sankossakin oli vesi jäätynyt, vaikka se riippui koivun oksassa yli metrin korkeudella maasta. Mutta pakkasesta huolimatta ei yöllä paleltanut.

Aamutoimien jälkeen päästiin liikkeelle puoli yhden maissa. Marssittiin eilenkin talsittu yhdeksänkilometrinen edellisen yön leiripaikalle, jossa nautittiin tukeva lounas.

Matka jatkui Ruktajärven kämpälle, jossa yövyttiin. Majan vieressä yöpyivät iisalmelaiset – joista toinen oli Kiuruveden Mäyriä. Majassa yöpyi myös erakkomaisesti elelevä kaveri, joka oli ollut tunturissa pari viikkoa ja on vielä tämän viikon palatakseen sitten Vaasaan.

Teetotivesi on nyt tulella.

Aamiaista nauttiessamme paikalle tuli mustanpuhuvu mies jostain tunturista, ei ainakaan polkua pitkin. Varustus oli kevyt, sillä silmäni ei havainnut muuta kuin yöllä riippuvan retkikirveen. Haastellessa selvisi, että eväät olivat vähissä ja että hän mielti jo paluuta Pohjanmaalle. Mielikuvaksi jäi, että yöpaikka oli puiston ulkopuolella. Nyt kun tunnen kyseisiä seutuja hieman paremmin, yöasento on saattanut olla Njaguaivin kämpällä. Eikä se selvinnyt myöskään Ruktajärven kämpällä, minne tämä yksinvaeltaja tuli.

Hämärän jo laskeuduttua kämpässä piipahti puraisemassa palasta kaksi himokiihtäjää, jotka olivat kävelleet päi-

vän mittaan nelisenkymmentä kilometriä ja tavoitteena oli jatkaa vielä Karigasniemen tien varteen. Toinen kertoi minulle, että ei oikein huvittaisi, mutta onhan sen toisen hurjan mukaan lähdeittävä. Sinne he katosivat pimenevään erämaahan.

9.9.

Lähtö Ruktajärven kämpältä maantielle klo 10.25. Ensimmäinen osuus on päättynyt ja matka Karigasniemelle ja Susikiisaan alkaa. Kusipää unohti anopiskin (=anorakki) auton katolle.

Tulo Susikiisan kohdalle maantielle klo 16.00. Mutkien jälkeen löytyi itse järvikin kammeineen päivineen. Em. kusipää unohti mm. kammin avaimen autoon ja joutui hakemaan noin kilometrin päästä..

Kusipää on vaellustoverini itselleen antama 'arvonimi' huomattuun jättäneensä 'anopiskin' auton katolle, jossa se ei tietenkään ollut enää Kiisajärvelle lähtiessämme. Susikiisalle olisi ollut polkukin, mutta joko pöljyittämme tai maisemia nähdäksemme kiersimme viereisen tunturin kautta. Kiisan kammissa asusteli Freddy etsiskelemässä hyviä kuvakulmia. Mukavasti ilta meni turinoidessa.

Illan hämärässä auringon laskun aikaan maisema oli henkeäsalpaavan kaunis. Sitä oli mukava katsella iltatyynessä nuotion loisteessa.

10.9.

Käynti valokuvaajan kanssa Nuvvos Ailigaksella. Oikein mukava päivä.

Väsyttämään pakkasi. Taivalta tuli tehdyksi ainakin 15 km.

Jätin aamupuurokattilan likoamaan järveen ja kas kummaa, muiden aamutouhujen aikana kalat olivat käyneet puhdistamassa kattilan putipuhtaaksi, joten minun ei tarvinnut kuin huuhdella kattila. Se keitos tuli käytetyksi tarkkaan hyväksi!

11.9.

Käynti Nuvvusskaidilla, Mahtekeätkijohkalla ja Piergotsokhalla.

Nuvvusskaidin päiväretkellä kahvintuska iski keskellä nummea. Repussa oli kyllä keitin ja kahvintekovärkit, mutta vesipaikalle oli matkaa vähintään puoli kilometriä, mutta piankos minä sieltä kipaisin pannullisen tunturipuron rai-kasta vettä. Nuvvuksella Freddy koetti saada Rastegaissasta kuvan, jossa ei olisi ollut merkkiäkään sivistyksestä kuten maantietä tai sähkölinjaa. En muista, onnistuiko.

Löylyt Kiisan telttasaunassa eivät olleet kovin ravakat, mutta tulihaun saunomisen yhteydessä huuhdelluksi viikon hiet Kiisajärveen. Saunassa ei ollut kunnan kiuasta, vain kasa kiviä, jotka kuumensimme nuotion tapaan.

12.9.

Herätys puoli kahdeksalta ja suunta Karigasniemeä kohti 9.45. Mukana Ahlfors eli FREDDY, harrastelijavalokuvaaja.

Tultiin Latusuvantoon klo 21.10. Yön vietimme saunakamarissa, sillä itse

maja oli varattu. Saunottiin – tuntuipa hyvältä.

Paluumatkalla piipahdimme Kiilopäällä, minne jätimme Freddy'n filmit Kiilopäähän silloiselle talkkarille.

13.9.

Startti klo 10.25 – viimeinen pätkä Kuopioon alkoi.

Kokonaisuutena matkasta jäivät mukavat muistot, vaikka rinkantapainen hankasikin olkapäitä, sillä tuskinpa olisin palannut Lapin tuntureille, outaan, kivieliöihin ja jängille kymmeniä kertoja sen jälkeen. Lapin kuume oli iskenyt eikä se ole vielääkään hellittänyt.

Poro

Raakku

Päivälenkillä Saariselällä kuljeskelin Lutton sivupuron varsia ja pysähdyin evästaulla istumaan mättäälle. Istuin tuntui liukkaalta ja rahisi oudosti. Käänsin kunttaa sivuun, jolloin alta paljastui kasa raakunkuoria. Olin sattunut vanhalle helmenpyytäjän avauspaikalle. Paikkaan, jossa on jännitetty päivän saalistuksen tulosta, jossa vanhimmat ja uurteisimmat merkkiraakut on avattu viimeisenä, vasta rauhoittavan piipullisen jälkeen. Tietysti laskeuduin puron äyräälle ja kurkin koskisammaleen ja soran peittämää pohjaa. Ja siellä niitä oli pystyssä vierekkäin kuin virran uurtamia kaarnankappaleita. Tuli erikoinen tunne. Nuo ovat todennäköisesti olleet tuossa jo ennen kansallispurton perustamista, ehkä jo ennen Suomen itsenäistymistä. Eivät ole turhia hötkyilleet.

Eläinten nestori

Jokihelmisimpukka (Margaritifera margaritifera) on pohjolan vanhimmaksi elävä eläin.

Lapin kylmissä vesissä sata vuotta on tavallinen ikä, ja Ruotsissa on määritetty kuoren vuosilustoista yli 200-vuotias jäkäläpää. Raakku on vaatimaton ulkoisesti, mutta vaatelia ympäristönsä suhteen. Se elää sora- ja karrikkopohjilla pienten purojen kymmen-senttisestä vedestä aina muutaman metrin syvyyseen jokeen. Veden pitää olla puhdasta, hapekasta ja virtaavaa.

Myös kalanaapurien suhteen vaatimustaso on korkea, vain taimen ja lohi kelpaavat.

Raakku kutee alkukesällä. Se ei ole mitään tulista lemmenteleikkiä. Uros raottaa kuorenkuvetta ja päästää maidin virran vietäväksi. Alavirrassa oleva naaras, jos hyvin sattuu, vetää hengitysveden mukana siittiöitä kiduslehtiensä väliin, jossa sadattuhannet munasolut odottavat. Parin kuukauden kuluttua naaras vapauttaa kehittyneet alkiot virtaan. Ja jälleen tarvitaan hyvää tuuria; pitää löytyä väli-isäntä, ja-

lokala, jonka kiduksiin alkiot kiinnittyvät talven ajaksi. Seuraavana keväänä pieni raakunalku irrottautuu ja kaivautuu pohjan soraan muutamaksi vuodeksi kasvamaan. Jos on raakun varhaislapsuus ollut seikkailua, on aiku-

isuus sitäkin vakaampaa. Asetutaan vuosikausiksi, jopa kymmeniksi, sopivan kiven kupeeseen puoliksi soraan kaivautuneena. Virta tuo hapen ja planktonin suoraan suuhun, mikäpä siinä on kuorta raotellessa.

Raakkuja joen sorapohjalla

Kuva: Panu Oulasvirta

Helmentekijä

Raakku pystyy muodostamaan helmiä. Veden mukana kuoren alle joutunut hiekanjyvä on ärsyke, jota simpukka ryhtyy peittämään sileällä helmiäisellä - samalla aineella jota kuoren sisäpinta on. Vuosien myötä helmiäiskerros paksunee ja mitä vanhempi raakku, sitä suuremmaksi helmi kasvaa. Helmi on raakulle kiusankappale, jota se pyrkii työntämään pois kohti kuoren reunaa. Samalla kuoren kehitys häiriintyy ja

pintaan muodostuu helmen kulkua vastaava kohouma, junka. On syntynyt merkkiraakku. Helmien väri vaihtelee mustasta lähes maidonvalkeaan. Värin, koon ja pyöreiden lisäksi helmen arvoon vaikuttavat sen hohto ja kuultavuus. Suurimmat Suomesta löydetyt helmet ovat runsaat 10 mm halkaisijaltaan.

Helmenpyynti, jokien patoaminen, ojitukset, happamoituminen ja monet muut tekijät ovat tuhonneet useita

raakkuvesiä. Nykyisin vahvimmat kannat ovat Lapissa sekä Koillismaalla ja varsinkin Luton vesistö on säilynyt elinvoimaisena. Kuopion lähimmät raakkupurot lienevät Kuhmon takamailla. Pelkistäen voi sanoa, että missä on tammukoita siellä voi olla myös raakkuja.

Jokihelmisimpukka rauhoitettiin 1955 ja nykyisin se on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi. Kaikenlainen pyynti, liikkuttelu ja tyhjien kuorien käsittelykin on kielletty. Raakun ohjeellinen yksilöarvo on noin 600 euroa.

Purojen pohjissa olevat aarteet - kulta ja helmet – ovat saaneet pyyntiveret liikkeelle jo vuosisatoja.

Ruotsin ja Venäjän hovit, sekä ortodoksinen kirkko ostivat aikoinaan parhaita pohjolan helmiä korkeaan hintaan. Vepsäläisten ja kolttien juhlapukujen ja päähineiden koristeluun kelpasivat sitten muotopuolet ja vaatimattomat helmet. Viime vuosisadan alkupuolella arvokkaimpia jokihelmiä on myyty harvinaisuuksina korusepille Keski-Eurooppaa myöten. Parhaimmillaan muutamasta huippuhelmestä saadulla rahalla pystyi ostamaan talon. Keskimäärin 10000 avatusta raakusta löytyi yksi virheetön, hohtava ja riittävä kookas kauppahelmi. Pieniä ja muotopuolia ja siten lähes arvottomia löytyi useammin. Helmenpyynti oli valtavaa tuhlausta.

Pyyntitapoja oli monia. Matalista puroista kerättiin raakkuja kahlailten ja tarvittaessa koko puro kuivattiin pa-

toamalla. Syvemmissä joessa pohjaa tutkittiin kelokopukalla maaten. Lautassa oli kasvojen kokoinen valolta suojattu aukko, josta oli hyvä tähyttää vedenalaiseen maailmaan.

Raakut nostettiin kepillä, jonka päässä oli monihaarainen metallikoura, simpсараута.

Sotien jälkeen muutamia jokia tyhjennettiin jopa sukellusvälinein. Päivän saalis avattiin rannalla ja helmet säilytettiin öljytyn vanun sisällä lasipullossa.

Pyytömiehiä

Kuten kultapuroilla, myös helmijoilla oli omat legendaariset pyytömiehensä. Heikki Huhti ja Arvid Vegelius, molemmat syntyjään etelän miehiä, olivat 1900-luvun alkupuolella Koillis-Lapin tunnetuimmat helmenpyytäjät. Petsamon ja Suonjelin laajat selkoset ja koko todellinen Saariselkä Luton monine sivuhaaroinen, oli heidän nautintaansa. Molemmat elivät yksin, välillä hyvinkin vaatimattomissa korsuissa ja kotuksissa. Kesällä tavaroiden kuljetus ja liikkuminen luontui jokia laskien ja ylös sauvoen, välillä kannasten poikki muotkien. Pienemmille puroille mennessä piti turvautua jalkakeinoon.

Huhti-Heikki rakensi v. 1929 kämpän aivan silloiselle itärajalle Lounajärven niemeen.

Erämaa oli valtavan laaja. Lähin kiinteä naapuri oli 80 km:n päässä asustava Raja-Jooseppi, josta Petsamon maan-

tielle oli vielä toinen mokoma. Purot antoivat helmiä ja järvet kalaa, joten hän viihtyi alueella aina talvisotaan asti. Venäläisten ammuttua Heikin saunan pirstaleiksi, hän katsoi parhaaksi hypätä suksille ja hiihtää hieman sivummalle - Raja-Jooseppiin. Heikki oli piilottanut arvokkaimmat helmensä kämpän lähistölle, mutta lähtö oli kiiireinen joten helmet jäivät ottamatta. Tarinan mukaan hän kävi sodan jälkeen salaa rajan takana hakemassa aarteensa. Maalikyliin Huhti-Heikki ei osannut asettua vielä rauhan tultuaan. Hän kalasteli vuosikautia Inarilla, pitäen tukikohtanaan mm. Kai-kunuoran suulla olevaa kämppää, nykyisin Punaisena tupana tunnettua.

Helmet ja kulta olivat seikkailijoille ja onnen etsijöille kuin kiehisiä nuotioon. Ne sytyttivät unelmia ja pettymyksiä, kovaa työtä, riitoja ja toveruutta. Meille turhankulkijoille syntyi tarinoita ja satuja, joita ilman pohjoinen erämaa olisi paljon köyhempi.

-Koolii-

Lisää raakuista ja helmenpyynnistä:

Lönnroth Erik: Raakunpyynnissä ylämaissa, Luonnon Ystävä 1941:1

Keltikangas Valter: Seitsemän tuntia erämaata, WSOY 1977

Oulasvirta Panu (toim.): Pohjoisten virtojen raakut, Metsähallitus 2006

Melonnan alkutaipaleelta

Talvella käyty ajatustenvaihtokimara melonnan alkutaipaleelta, motivoi penkaisemaan arkistoja.

Ensimmäisiä mainintoja melonnasta oli Latulaisessa 2/96. Siinä puheenjohtaja Pekka Tikkanen perää uusiakin toimintamuotoja seuraavasti: "Toimintasuunnitelmassa mainittiin mm. melonta, mutta ainakin vielä tarkemmat suunnitelmat puuttuvat." Ilmeisesti siinä vuonna ainakin Pilpan huoltotien rakentaminen vaati resurssuja toisaalle.

Seuraavana vuonna jo Latulaisen kevätnumerossa 2/97 kannessa viuhtovat melojat ja toimikunnan vetäjä on Väinö Kinnunen. Myös allekirjoittanut oli

saanut tehtäväksi houkutella Kenolaan alkeiskurssilaisia: "Jos olet yhtä vihreä kajakinkatsoja kuin minä, sinulla on monta hyvää syytä tulla kurssille." Reilu tusina oppilaita tulikin. Omien kajakien puuttuessa, toiminta jäi muutamaankin lähtöön.

Vuonna -98 hankittiin kaksi polyeteenikajakkaa, Hasle ja Voyager. Lisäksi Tikkasen Pekka piti Artisan kajakkia Pilpassa. Iltamelontoja oli kerran kuussa. Virtaavan veden kurssi pidettiin Ruunaalla. Ensimmäinen täydenkuun soutu/melonta tehtiin Särkkään ja retki Tiilikkaan. Kajakkeja säilytettiin vanhan päärakennuksen tuvassa. Kajakkeja myös vuokrattiin.

Vuonna -99 järjestettiin melonnan alkeiskurssi ja tehtiin retket ainakin Kolovedelle ja Särkkään. Suomi Meloossa osallistuttiin Karttula-Syväniemi yleisösuudelle. Mainittakoon, että ko. vuonna yhdistykseemme liittyi 1000. jäsen, Eero Nissinen. Latulaisessa 3/99 myös esiteltiin pohjapiirros seuraavana vuonna rakennettavasta piharakenuksesta kajakkivarastoineen.

Vuonna 2000 melottin lähivesien lisäksi mm. Suonenjoella. Viikonloppuretket tehtiin Naarajoelle ja Kolovedelle. Kajakkeja vuokrattiin ainakin Kallan meloilta, Koloveden yrittäjältä ja Suonenjoen Ladulta. Kalusto täydentyi käytetyllä inkkarilla, se painava paholainen.

Vuoden 2001 aineistoa on kadoksissa. Seuraavan vuoden Latulaisessa on kyläkin Tikkasen Pekan mainio kertomus Suomi Meloosta 2001 otsikolla: "Viikko tuulen, sateen, auringon ja toistemme armoilla." Reitti kulki Nilsiästä Imatralle. Vakioiden lisäksi, kenties melottiin Orava- ja Majavareitti.

Vuonna 2002 Reino Kvick piti Pilpassa turvallisen melonnan kurssin. Melottiin Majavareitti Juvalta Sulkavalle ja Fotomelonnan kuvista sai yleisö äänestää parhaimman. Tehtiin myös viikonlopun retki Karhonsaareen. Suomi Meloo

melottin Hämeenlinnasta Kokkolaan. Lisäksi Pilppa sai ensimmäiset melojavieraat Jyväskylän Melanheiluttajista ja Konneveden Luontoretkeilijöistä.

Seuraavana vuonna Timo Tuppurainen otti vetovastuun melonnasta. Siitä alkaen aivan uusi kehityksen kausi, jonka asianosaiset tuntevat minua paremmin.

Näinä melonnan pioneerivuosina melontatoimikunnassa vaikuttivat ainakin seuraavat henkilöt: Mervi Heikkinen, Arja Kaasinen, Anita Karppinen, Timo Sylvänne, Pekka Tikkanen ja Timo Tuppurainen. Heidän innostuksensa ja kiinnostuksensa lajia kohtaan loi perustaa, mistä lähteä kehittämään harastusta eteenpäin.

*Martti Rissanen
toimikunnan vetäjänä 1998-2002*

Puijon Ladun tapahtumakalenteri 2014

HUOM. Tapahtumatietoja tarkennetaan *www-sivuille*: <http://www.puijonlatu.fi/>

Seuraa myös Savon Sanomien urheilumuistiota.

		Yhteyshenkilö/-tiedot
Geokätköilyä		<i>Hannu Räsänen, 044 274 7092 hannu.rasanen@hotmail.com</i>
Aika	Tapahtuma	Yhteyshenkilö/-tiedot
la 26.4.	Melonnan peruskurssit alkavat Niiralan uimahallilla	<i>Antti Luoranen, 040 539 4767 luoranen@luukku.com</i>
ti 29.4.	Tiistaipyöräily/kävely	<i>Riitta Karhunen, 040 758 6844 rkarhunen@gmail.com</i>
ti 29.4.	Metsämörri- ja mytyskoulut ilmoittautuminen 27.4. menn.	<i>Kirsi Tuppurainen, 040 707 8367 ks.tuppurainen@luukku.com</i>
TOUKOKUU		
la 3.5. alkaan	Jäsensaanat ke ja la Pilpassa	<i>Puijon Ladun puhelin, 040 537 8038</i>
ti	Tiistaipyöräily/kävelyt 6.5., 13.5., 20.5. ja 27.5.	<i>Riitta Karhunen, 040 758 6844 rkarhunen@gmail.com</i>
ti	Metsämörri- ja mytyskoulut 6.5., 13.5. ja 20.5.	<i>Kirsi Tuppurainen, 040 707 8367 ks.tuppurainen@luukku.com</i>
la 10.5.	Kevättalkoot Pilpassa klo 10	<i>Puijon Ladun puhelin, 040 537 8038</i>
la 24.5.- su 25.5.	Kevätretki Linnansaaren kansallispuistoon	<i>Laila Mujunen, 040 745 7881, laila.mujunen@dnainternet.net Risto Häyrinen, 0400 678 833, risto.hayrinen@dnainternet.net</i>
ma 26.5.	Melonnan peruskurssi I Pilpassa	<i>Antti Luoranen, 040 539 4767 luoranen@luukku.com</i>
ke 28.5.	Melonnan peruskurssi II Pilpassa	<i>Antti Luoranen, 040 539 4767 luoranen@luukku.com</i>
to 29.5.	Jokimelontaa Nurmijoella Sonkajärvellä	<i>Antti Luoranen, 040 539 4767 luoranen@luukku.com</i>
pe 30.5.	Yömelontaa Pilpasta	<i>Satu Ahola, 050 575 4146 smahola@dnainternet.net</i>

Aika	Tapahtuma	Yhteyshenkilö/-tiedot
KESÄKUU		
	Jäsensaunat ke ja la Pilpassa	<i>Puijon Ladun puhelin, 040 537 8038</i>
	Keskiviikkomelonnat Pilpasta lähivesille	<i>Pauli Tuovinen, 0400 668 324</i>
su 1.6.	Majavamelonta , Virtasalmi	<i>Kalevi Markkanen, 040 531 6444</i>
ma 2.6.	Melonnan peruskurssi I Pilpassa	<i>Antti Luoranen, 040 539 4767</i> <i>luoranen@luukku.com</i>
to 5.6.	Melonnan peruskurssi II Pilpassa	<i>Antti Luoranen, 040 539 4767</i> <i>luoranen@luukku.com</i>
la 7.6. - la 14.6.	Suomi Meloo –viesti Joensuu – Heinola	<i>Paavo Jaakkola, 0400 892 443</i> <i>paavo.jaakkola@lehtikuusikko.fi</i>
su 8.6.	Pyöräretki Jännevirran suuntaan	<i>Sanna, 050 324 9591</i>
ma 16.6.	Hallituksen kokous	
ke 18.6.	Jäsenilta Pilpassa klo 18	<i>Puijon Ladun puhelin, 040 537 8038</i>
pe 20.6.	Juhannusaaton sauna	<i>Puijon Ladun puhelin, 040 537 8038</i>
HEINÄKUU		
	Jäsensaunat ke ja la Pilpassa	<i>Puijon Ladun puhelin, 040 537 8038</i>
	Keskiviikkomelonnat Pilpasta lähivesille	<i>Pauli Tuovinen, 0400 668 324</i>
la 5.7.	Heinätalkoot Pilpassa klo 12 Kuopion kaupungin kanssa	<i>Puijon Ladun puhelin, 040 537 8038</i>
la 5.7.- su 6.7.	Melontaretki Petkeljärvelle Kallan Melojien kanssa	<i>Tarja Lyyra, 050 420 0574</i> <i>tarja.lyyra@gsk.com</i>
ti 8.7.	Teatteripyöräily Tammenrantaan	<i>Riitta Karhunen, 040 758 6844</i> <i>rkarhunen@gmail.com</i>
to 10.7.	Pelastautumisharjoitukset melojille Pilpassa	
pe 18.7.- su 20.7.	Melontaretki Lentualle Kuhmoon	<i>Antti Luoranen, 040 539 4767</i> <i>luoranen@luukku.com</i>
su 20.7.- pe 25.7.	Pyöräilyä Hiidenmaalla Länsi- Virossa	<i>Riitta Karhunen, 040 758 6844</i> <i>rkarhunen@gmail.com</i>

Aika	Tapahtuma	Yhteyshenkilö/-tiedot
ELOKUU		
	Jäsensaunat ke ja la Pilpassa	<i>Puijon Ladun puhelin, 040 537 8038</i>
	Keskiviikkomelonnat Pilpasta lähivesille	<i>Pauli Tuovinen, 0400 668 324</i>
pe 8.8.- su 10.8.	Water Route Tervo-Karttula- Syvänniemi melontatapaht.	<i>Heikki Väisänen, 0500 600 778</i> <i>heikki.vaisanen@uef.fi</i>
la 16.8.	Senioripäivä Pilpassa klo 13 Jäsenilta Pilpassa klo 18	<i>Puijon Ladun puhelin, 040 537 8038</i>
ti 19.8.	Metsämörrikoulu Pilpassa	<i>Kirsi Tuppurainen, 040 707 8367</i> <i>ks.tuppurainen@luukku.com</i>
ke 20.8.	Niittytalkoot Pilpassa klo 12	<i>Puijon Ladun puhelin, 040 537 8038</i>
ti 26.8.	Metsämörrikoulu Pilpassa	<i>Kirsi Tuppurainen, 040 707 8367</i> <i>ks.tuppurainen@luukku.com</i>
pe 29.8.- su 31.8.	Koskimelontaretki Ruunaalle, ilmoittaudu 30.4. mennessä	<i>Pentti Hillukkala, 045 673 3430</i> <i>pentti.hillukkala@gmail.com</i>
la 30.8.	Perheiden ulkoilupäivä Pilpassa klo 10-14	<i>Kirsi Tuppurainen, 040 707 8367</i> <i>ks.tuppurainen@luukku.com</i>
elokuu vko 34	Sysretki Inari ja Lemmenjoki	<i>Lauri Lehtinen, 050 414 5011</i> <i>lauri.lehtinen@pp.inet.fi</i>
	Lapin ruskaretki?	Seuraa nettisivuja
SYYSKUU- JOULUKUU		
ti 2.9.	Metsämörrikoulu Pilpassa	<i>Kirsi Tuppurainen, 040 707 8367</i> <i>ks.tuppurainen@luukku.com</i>
la 6.9. asti	Jäsensaunat ke ja la Pilpassa	<i>Puijon Ladun puhelin, 040 537 8038</i>
la 6.9.	Kuutamomelonta Pilpasta	<i>Merja Örmälä, 044 290 2600</i> <i>merja.ormala@gmail.com</i>
ti 9.9.	Metsämörrikoulu Pilpassa	<i>Kirsi Tuppurainen, 040 707 8367</i> <i>ks.tuppurainen@luukku.com</i>
la 27.9. - su 28.9.	Karpaloretki Tiilikan kansallispuistoon	<i>Kirsi Tuppurainen, 040 707 8367</i> <i>ks.tuppurainen@luukku.com</i>
lokakuu	Talkoolaisten palkitseminen	
Lokakuu	Retkeilyn teemailta	

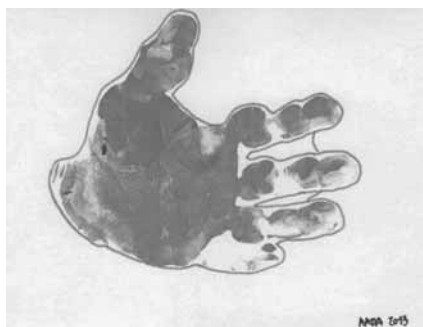
Aika	Tapahtuma	Yhteyshenkilö/-tiedot
la 11.10.	Syystalkoot Pilpassa klo 10	<i>Puijon Ladun puhelin, 040 537 8038</i>
ke 15.10.	Melontakauden päätös ja uuden suunnittelua	<i>Paavo Jaakkola, 0400 892 443 paavo.jaakkola@lehtikuusikko.fi</i>
la 25.10.	Syystalkoot Pilpassa klo 10	<i>Puijon Ladun puhelin, 040 537 8038</i>
marras- joulukuu	Melontaharjoitukset Niiralan uimahallissa	<i>Antti Luoranen, 040 539 4767 luoranen@luukku.com</i>
ke 5.11.	Puijon Ladun syyskokous	
la 15.11.- su 16.11.	Kaamosyöpyminen	<i>Kirsi Tuppurainen, 040 707 8367 ks.tuppurainen@luukku.com</i>
la 6.12.- la 13.12.	Ensilumen hiihtoviikko Kiilopäällä	<i>Pekka Tikkanen, 040 501 0345 pekka.tikkanen@ppa.inet.fi</i>
la 6.12.	Lipunnosto Pilpassa	
la 13.12.	Pikkujoulu Pilpassa	
ke 31.12.	Uudenvuoden hiihto Pilppaan	

Koulutettu hieroja
Paavo Jaakkola

tekee klassista hierontaa
Niiralassa Taivallahdentiellä

Varaa aika hierontaan
puh. 0400 892 443

30 min 25,- 75 min 55,-
45 min 35,- 90 min 65,-
60 min 45,-

Kävellen ja pyöräillen

Tiistaipyöräilyjen ja -kävelyjen lähtöpaikka on **Forte Sportin piha klo 18**.

Pyöräily- ja kävelyretket ovat kaikille avoimia. Mukaan sään mukainen vaatetus, janojuomaa ja pienet retkievääät.

29.4. **klo 17** Aloitamme kauden Liikenneturvan tarjoamalla tietoiskulla, jossa käsitellään pyöräilyn terveysvaikutuksia, liikennesääntöjä ja turvallisuutta sekä muita esille tulevia asioita. Tarja Korhonen Liikenneturvasta jakaa keltaisia turvaliivejä ja polkee mukanaamme ensimmäisellä lenkillä, jolla tutustutaan Pihlajaharjun uuteen asuinalueeseen sekä kierretään Puijonsarvi. Lenkille lähtö klo 18, lenkin pituus on n. 15 km. Riitta K. 040 758 6844

Kävelijät kokoontuvat samaan lähtöpaikkaan. Kohde ilmoitetaan myöhemmin nettisivuilla ja tapahtumapäivänä Savon Sanomien Urheilumuistiossa. Sari L. 050 329 1968

6.5. Sauvakävelytiistaina suuntaamme Puijolle, kuljemme metsäpolkua Puijon tornille ja kertaamme sauvakävelyn tekniikkaa. Tornissa voimme käydä kahvilla, joten kukkaro mukaan. Viesti vetäjälle, jos et omista sauvoja. Riitta K. 040 758 6844

Pyöräilijät ajavat metsäpolkuja pitkin tornille. Vesa K. 0400 275 562

13.5. Pyöräretki Sorsasalon raviradalle, jossa tutustutaan oppaan avulla raviradan toimintaan. Retken pituus n. 30 km. Sari L. 050 329 1968

Kävelijät reitilleen samasta paikasta, kohde ilmoitetaan myöhemmin. Riitta K. 040 758 6844

20.5. Pyöräretki Pienen Neulamäen sorateille, tauko Pilpassa ja paluu Neulaniemen metsäpolkuja pitkin. Retken pituus n. 25 km. Riitta K. 040 758 6844

Kävelijät reitilleen samasta paikasta, kohde ilmoitetaan myöhemmin. Sari L. 050 329 1968

27.5. Pyöräretki Uuhimäelle Toivalaan. Matka n. 30 - 35 km. Pökösenmäellä mahdollisuus käydä luontopolulla. Heikki M. 044 270 9150

Kävelijät omille poluilleen samasta paikasta, kohde ilmoitetaan myöhemmin. Sari L. 050 329 1968

8.6. klo 10.00 kokoonnumme kallansiltojen kohtaupaikalle Päivärannan jälkeen. Siitä jatkamme Ranta-Toivalan ja

Jännevirran kautta lentoasemalle. Täällä Ritarien sillan kupeessa mahdollisuus uimiseen. Tästä matka jatkuu Kasurilan ja Raimän kautta Vuorelaan. Matkan voi lyhentää ajamalla suoraan Vuorelaan. Vuorelan jälkeen ajamme Sorsasalon laavulle Kallaveden rantaan, jossa viimeistään retkievästys.

Juomat ja retkievät mukaan. Matkan pituus 50 - 60 km. Tehdään leppoisa sunnuntaipyöräily!

Ilmoittautuminen Sannalle
p. 050 324 9591 tai sähköpostitse
mattilasanna9@gmail.com

8.7. Teatteripyöräily Tammenrantaan, jossa esitetään näytelmä :

Jo vain herra Ministeri,
alkaen klo 19. Pääsyliput 16 €.

Lähtö Forte Sportin edestä klo 17.30. Mukaan voi liittyä myös Pitkälähdessä Hulkontien alikulkukäytävän kohdalla klo 18, jossa vetäjä liittyy mukaan. Riitta K. 040 758 6844

20.-25.7. Pyöräilyä Hiidenmaalla Virossa. Viisi latulaista on varannut matkan kyseiselle viikolle, tarkista pikaisesti onko paikkoja vielä vapaana. Lähtö Helsingistä, jonne matkustetaan kimpakyydillä tai junalla. Tilaa oma retkesi suoraan Olympia matkatoimistosta puh. 09 696 2770. Retkeen voit tutustua osoitteessa **www.kaukoretket.fi** Riitta K. 040 758 6844

Melontaretkille

Tulevan kesän ohjelma on melko pitkälle suunniteltu. Retket ovat perinteiseen tapaan yhteisiä Kallan Melojien kanssa. Voit siis osallistua myös Kallan Melojien retkille, jos sopivia sattuu kohdalle (www.kallanmelojat.net).

Pilpasta lähtevät **keskiviikkomelonnat** ovat tulevankin kesän vakio-ohjelmaa kesä-elokuussa. Klo 17 nimi vajakirjaan, klo 17.30 ohjaaja jakaa kanootit ja klo 18 ollaan jo vesillä. Kesto on n. 2,5 – 3,5 tuntia ja usein siihen sisältyy maatauko tulipaikalla. Vaihtovaatteet, evästä ja juomaa mukaan. Sopii aloittelijoillekin. Puijon Ladun melontasivuilta löytyy ohjeita!

Yhdistykselle on hankittu keväällä käytetty kaksikko ja uusi yksikkö, joten ehkäpä tänä kesänä kaikki halukkaat pääsevät vesille.

Kaksi peruskurssia tulivat täyteen, mikä tietää pientä viilskettä alkukesään. Toivotaan, että vipinää riittää muutenkin.

Tapahtumat löytyvät nettisivuiltamme:

www.puijonlatu.fi -> yläreunasta klikkaa Melonta -> Jutun otsikkoa tai Lue lisää -tekstiä klikkaamalla voi lukea koko jutun. Melontakalenteria selaa maan ja mm. turvaohjeisiin pääset oi-

kean laidan Melonnasta lisää –kohdan tekstejä klikkaamalla.

Melojilla on sähköpostilista ja Facebook –ryhmä. Niiden avulla pyritään myös välittämään tietoa ja niillä voi mm. yrittää houkutella kavereita melomaan. Liittymisohjeet löytyvät netistä melontasivujen oikeasta laidasta.

Suosittelen taas turva-asioiden keräämistä. Tekniikka-asioita voi katsoa vaikkapa animoidusta melontaoppaasta: <http://www.melontaopas.fi/>.

Mukavia retkiä toivotellen

-Paavo Jaakkola-

Keväinen runoretki Neulamäen maisemissa su 18.5.

Tule rennolle runoretkelle!

Tavoita elämän koreus ja Neulamäen kauneus samalla kertaa. Ota mukaan runosi tai mieleisesi runokirja. Aihe vapaa.

Tapsa ja Martti suunnittelevat kivan reitin ja runojen esityspaikat. Voit tulla runosi itse tai antaa toisten esitettäväksi.

Teemme myös luontohavaintoja ja saat tietoa Neulamäen alueen harvinaisista kasveista ja geomuodostelmista.

Alustava reitti, jota tarkennetaan yhdessä: Pilppa – Neulamäen näköaläkalliot – Tervaruukki – Vuorilampi – Pilppa.

Kesto on n. 4 tuntia, joten ota hieman evästäkin mukaan.

Lähtö on sunnuntaina 18.5.2014 klo 12.00 Pilpasta.

Ilmoittaudu tai tule suoraan Pilppaan. Lisätietoja Tapsa Rautio 040 501 3346 tai Martti Rissanen 050 595 9021.

Kevätretki Linnansaaren la 24.5. - su 25.5.

Puijon Ladun kevätretken suuntana on tänä vuonna Linnansaaren kansallispuisto Saimaan Haukivedellä.

Linnansaaren kansallispuisto suojelee Järvi-Suomen arvokasta saaristoluontoa ja kaunista maisemaa. Puisto on satoine saarineen ja suurine selkineen vesiretkelijän paratiisi. Täällä näet Suomen järviluontoa kauneimmillaan!

Linnansaaren kansallispuistossa asustelee ehkä sen tunnetuin asukas uhanalainen saimaannorppa, mutta alueella pesii myös hyvin tiheä sääksikanta. Vanhassa Linnansaaren torpassa ja sen ympäristössä pääset tutustumaan kaskenpolttoon ja esivanhempiemme elämäntyylisiin. Linnansaari tar-

joaa elämyksiä niin päiväkävijöille kuin telttailijoille ja veneilijöille.

katso

<http://www.luontoon.fi/linnansaari>

Retkelle lähdetään omilla autoilla kimppekyydein (Varkauden ja Tuppuvirran lossin kautta) siten, että ollaan klo 9:00 perillä Oravin idyllisessä kanavakylässä. Matkaa on n. 140 km. Ravintola Ruukinrannassa nautimme aamupalan. Seuraavaksi siirrymme venekuljetuksella Linnansaareen Sammakoniemen leirintäalueelle. Vesimatkaa on n. 5 km, 15-30min.

Majoitus: alueella on 5 kpl neljän hengen hirsiaittaa (patja,tyyny,peitto aitoissa), lakanat tai makuupussi itseltä ja tietenkin perinteiset omat majoitteet. Majoittumisten jälkeen vapaata retkeilyä tutustuen saaren eri kohteisiin merkittyjä luontopolkuja pitkin.

Paluun venekuljetukset sunnuntaina klo 13:30 takaisin Oraviin.

Muonituksen perillä lauantaina ja sunnuntaiaamuna sekä retkievääät järjestävät retkeläiset itse.

Leirintäalueella on lasitettu grillikota ja nuotiopaikat. Siis pä retkimuonitusvälineet mukaan.

Lisämaksullista on hirsiaitassa yöpyminen 49 €/aitta ja kustannus jakautuu aitassa yöpyjien kesken.

Maksut kerätään perillä.

Osallistumismaksu on 29€, lapset alle 12v 14€. Sisältää venekuljetukset , aamiaisen Oravissa ja saunomisen perillä retkikohteessa. (Saunominen 17:00-21:00, vuorot sovitaan perillä). Kimppekuljetukset kyytiläiset maksavat suoraan autokuskille.

Ilmoittautuminen on sitova kun osallistumismaksu 29€/14€ on maksettu 12.5. mennessä Puijon Ladun tilille FI24 3636 3010 4504 76. Viestinä kevätretki ja osallistujan nimi.

Ilmoittautumiset:

Laila Mujunen, puh 040 745 7881,
laila.mujunen(miuku)dnainternet.net

Risto Häyrinen, puh 0400 678 833,
risto.hayrinen(miuku)dnainternet.net

Ilmoittautumisen yhteydessä on mainittava miten majoittuu ja onko oma auto vai tarvitseeko kimppekyytiä ja mahtuuko omaan autoon kyydittäviä sekä puhelinnumero.

Tutustu Puijon Latu ry:n matkaehtoihin, Puijon Latulainen 1/2010 sivu 11 tai netissä (Materiaalireppu/matkaehdot).

Lisätietoja Lailalta ja Ristolta.

Retkelle lähtevät melojat ilmoittautuvat Paavo Jaakkolalle, joka myös kerää heiltä mahdolliset maksut.

Paavo Jaakkola, puh. 0400 892 443
paavo.jaakkola(miuku)lehtikuusikko.fi

Jokiretki Nurmijoelle Sonkajärvelle VT2 to 29.5. (ja pe 30.5.)

Melotaan noin 25 km:n pituinen erämainen jokireitti. Reitin varrella on useita pieniä koskia ja pari vähän vaativampaa koskea, jotka pystyy tarvittaessa kiertämään.

Sauna on varattu.

Myös yöpyminen on mahdollista ja perjantaina voisi meloa toisenkin jokireitin, jos vesitilanne sallii.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset:
luoranen(miuku)luukku.com
tai puh. 040 539 4767

Viikonloppuretki Koitereelle peruuntui

Kesäkuun lopulle suunniteltu retki peruuntuu Joensuun Ladun Tunturiladun/Tunturikerhon jäsenten järjestämän retken samanaikaisuuden johdosta kohteeseen.

Tunturiladun jäsenillä oli ollut jo aikaisiin talvella perusryhmä kasassa ja yrittäjä oli tehnyt sitovan sopimuksen heidän kanssaan ottamatta yhteyttä minuun, huolimatta hänen kanssaan syksyllä ennakkoon alustavasti sopimastani kuljetuksesta.

Kuljetuskapasiteetti ei riitä kahden ryhmän kuljetukseen samana viikon-

loppuna. Tämä on jo 3. tai 4. Joensuun Ladun Lammassaareen tekemä retki.

Jos halutaan tehdä retki tähän kohteeseen parhaan kesän aikaan, tulisi perusryhmä 6 - 8 henkeä olla sitovasti tiedossa jo alkutalvesta tai jopa syyskokouksen aikoihin. Arkipäivinä olisi varmaan rauhallisempaa.

Yhteyshenkilö Lauri Lehtinen
p. 050 414 5011,
sp. lauri.lehtinen(miuku)pp.inet.fi

Melontaretki Lentualle Kuhmoon VT1/VT2 pe 18.7. - su 20.7.

Melko helppo melontaretki Lentuan luonnonsuojelualueen saariin ja hienoille hiekkarannoille. Lähtö Kuopiosta perjantaina iltapäivällä.

Yöpyminen omassa teltassa tai

mahdollisesti autiotuvassa.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset:
luoranen(miuku)luukku.com
tai puh. 040 539 4767

Syysretki Inarin ja Lemmenjoen maisemiin viikolla 34

Tehtäisiin 1 – 3 yöpymisen vaelluksia ja päiväretkiä.

Lemmenjoella ensin veneellä Ramadasjärvelle, josta Kultalan kautta kiertäen takaisin Ramadasjärvelle. Seuraavana aamuna paluu veneellä Njurgalahteen.

Päiväretkestä nautittaisiin jäljellä olevina päivinä. Ajoitusta muuteltaisiin tarpeen ja sään mukaan.

Yhteyshenkilö Lauri Lehtinen
p. 050 414 5011,
sp. lauri.lehtinen(miuku)pp.inet.fi

Koskimelontaviikonloppu Ruunaalla 29.-31.8.

Puijon Latulaisesta 1/2014 ja Puijon Ladun nettisivuilta melontaosiosta löytyvät tarkemmat tiedot tästä retkestä.

Osallistujilla on hyvä olla hiukan koskimelontakokemusta, mutta kohtuullinen järvimelontakokemuskin riittää. Vaikealta tuntuvat kosket voi ohittaa helpohkosti maitse.

Ohjelmaa sovelletaan osallistujien halujen mukaan siten, että voi lähteä pidempiin koskenlaskuihin, pyöriä välillä Neitikosken montussa tai vaikka tutus-

tua hienoihin maisemiin merkityillä vaelluspoluilla (katso Ruunaan retkeilykeskuksen nettisivut).

Kaksi sähkösaunallista mökkiä á 6 henkilöä, yht. 12 henkilöä on varattu.

Viimeinen ilmoittautumispäivä on 30.4.2014.

Ilmoittautumiset ja lisätietoja:
Pentti Hillukkala 045 673 3430 tai
pentti.hillukkala(mauku)gmail.fi

Vuokrattavat RETKITAVARAT

	Yhteishenkilö	Puh.	Viikko	Vrk
Vaellustelta, 3 hlöä	Veikko Saikkonen	050 548 4613	15€	3€
Vaellustelta, 2 hlöä, 2 kpl	Veikko Saikkonen	050 548 4613	10€	2€
Rinkka	Veikko Saikkonen	050 548 4613	10€	2€
Ahkiö, 4 kpl	Risto Häyrinen	0400 678 833	20€	4€
Retki-/eräsuokset, 2 paria	Risto Häyrinen	0400 678 833	10€	2€
Trangia	Risto Häyrinen	0400 678 833	5€	1€
Lumikengät, useita pareja	Vesa Karhunen	0400 275 562	7€	1,50€
Kasviskuivuri	Vesa Karhunen	0400 275 562	5€	1€
Kuomuperäkärri	Vesa Karhunen	0400 275 562	40€	10€
Kävelysauvoja	Vesa Karhunen	0400 275 562	4€	1€
Kanootit	Heikki Väisänen	0500 600 778	katso	netistä
Tanskan pyöräilykartat	Riitta Karhunen	040 758 6844		

Vuokrat maksetaan Puijon Latu ry:n tilille IBAN FI24 3636 3010 4504 76, BIC TAPIFI22.

Viestikenttään: vuokraaja, väline ja aika. Vuokraan lisätään toimitusmaksu 5€, mikäli nouto ja palautus eivät tapahdu Pilpan aukioloaikoina.

Retkeilykursseja ja joogakurssi Kiilopäällä

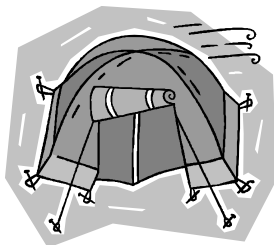
Suomen Latu järjestää kursseja
Kiilopäällä.

Hyväkuntoisille Sokosti Challenge -
kurssi Kiilopäällä 5.7. - 12.7.2014.

Retkeilyoppia Kiilopäähän retkeilyviikoilta
12.7. - 19.7., 19.7. - 26.7. naisille ja
26.7. - 2.8.2014.

Joogaa tunturissa -kurssi 19.7. -
26.7.2014.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset
http://www.suomenlatu.fi/suomen_la/tu/koulutukset/kiilopaan-kurssit/

YHTEYSTIEDOT 2014

PUHEENJOHTAJA:

Vesa Karhunen, Pilpan isäntä

0400 275 562, vesa.karhunen@dnainternet.net

HALLITUS:

Leena Haatainen

0440 821 962, l.haatainen@luukku.com

Ensio Holopainen, rahastonhoitaja

0400 191 053, ensio.holopainen@pp.inet.fi

Markku Hynninen

0400 275 278, markku@hynninen.fi

Taru Anttila

0445 659 014, taru.anttila@gmail.com

Paula Määttänen

050 917 5440, paula.maattanen@dnainternet.net

Veikko Saikkonen, turvallisuusvastaava

050 548 4613, veikko_saikkonen@msn.com

Kirsi Tuppurainen, sihteeri

040 707 8367, ks.tuppurainen@luukku.com

Pii-Anne Santavuori, tiedottaja

0440 472 517, psvuori@gmail.com

VARAJÄSENET:

Martti Rissanen

050 595 9021, mr.kth@dnainternet.net

Heikki Väisänen

0500 600 778, heikki.vaisanen@uef.fi

Pilpan varaukset ja varaustiedustelut

040 537 8038

www-sivut

<http://www.puijonlatu.fi/>

Timo Sylvänne, webmaster

044 571 6554, timo.sylvanne@aanimeri.fi

TOIMIKUNNAT 2014 - Koollekutsijat

Kävely ja pyöräily:

Riitta Karhunen,
puh. 040 758 6844

Maja:

Vesa Karhunen,
puh. 0400 275 562

Perheliikunta:

Kirsi Tuppurainen,
puh. 040 707 8367

Latu ja retki:

Paula Määttänen,
puh. 050 917 5440

Melonta:

Paavo Jaakkola,
puh. 0400 892 443

Puijon Latu ry

Pilpantie 261, 70780 KUOPIO
toimii puheenjohtajan postiosoitteena

Pankkiyhteys:

IBAN FI24 3636 3010 4504 76,
BIC TAPIFI22,
(viestiksi maksun aihe)